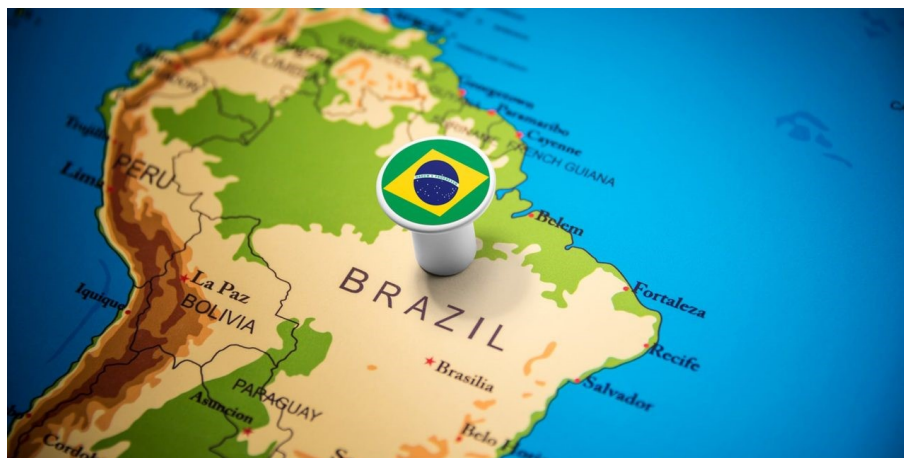




V tomto čísle:

- Priemyselná produkcia za máj v EÚ rastie
- Cena vstupných materiálov prekonal historické maximum
- Zasadnutie FOMC sa skončilo a my už poznáme výsledky
- Inflácia EÚ naďalej rastie
- Priemyselná produkcia v SR ťahaná najmä automobilovým sektorom
- Inflácia SR na stabilných 2%

COVID-19 A KRAJINY JUŽNEJ AMERIKY

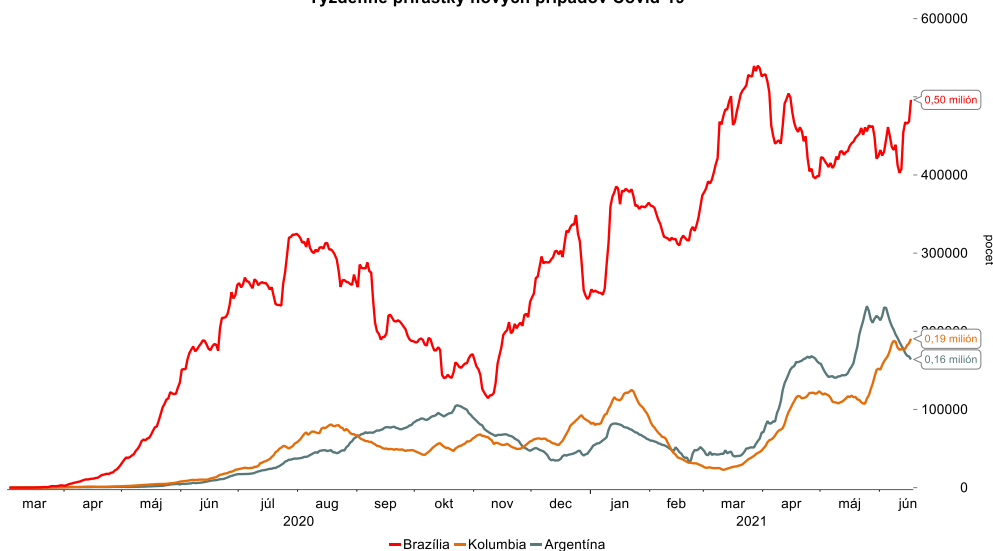
Zatiaľ čo vo svete druhá vlna slabne, situácia sa pomaly zlepšuje a celosvetový prírastok nových prípadov klesá, v štátoch južnej Ameriky situácia stále nie je pod kontrolou. A práve mutácie vírusu z týchto krajín môžu ovplyvniť príchod a priebeh tretej vlny.

V Brazílii je počet aktívnych prípadov aktuálne vyše milióna, kritických prípadov má okolo osem tisíc. Celkovo krajina eviduje vyše 17,5 milióna prípadov a viac ako 490 000 úmrtí. Brazília má tak najvyšší počet úmrtí hneď po USA. Aj keď situácia sa mierne zlepšuje a miera úmrtnosti nie je tak vysoká, denný počet nakažených je stále vysoký. To predstavuje riziko práve kvôli spomínaným mutáciám. Zlepšeniu situácie by určite pomohla vyššia zaočkovanosť, ktorá sa aktuálne pohybuje okolo štvrtiny z celkového počtu obyvateľov pri 1 dávke, plne zaočkovaných je len cez 10%. Rovnako by pomohlo, ak by krajina mala zavedené prísnejšie pravidlá. Tie sú

v krajine aktuálne na celonárodnej úrovni len minimálne. Príchod do krajiny nie je nijako obmedzený, potrebný je len test, nie je povinná karanténa ani v prípade, že má človek príznaky. Rúška sú povinné na

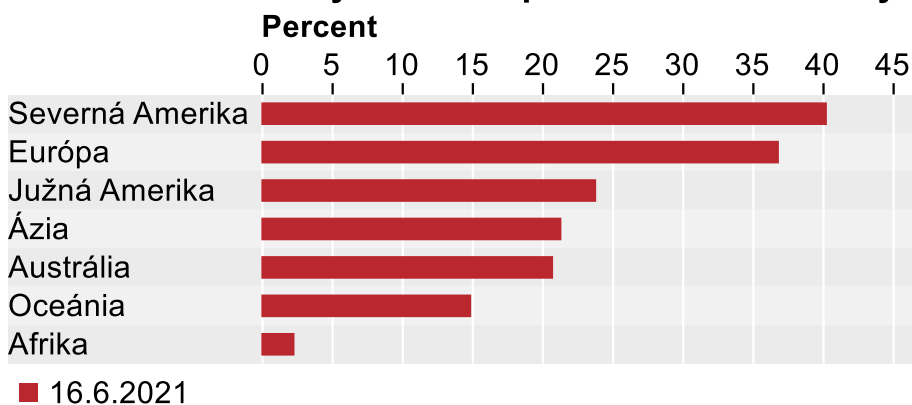
uliciach a v MHD, prísnejšie pravidlá prijali jednotlivé regióny čo sa týka nosenia rúšok a zaviedli aj lokálne lockdowny. Argentína eviduje spolu viac ako 4 miliónov prípadov a cez 86 000 úmrtí. Aktuálne

Týždenné prírastky nových prípadov Covid-19



má okolo 300 000 aktívnych prípadov, a miera úmrtnosti je tu vyššia ako v Brazílii, okolo 2%. Výrazný nárast prípadov je v krajine od marca, čo viedlo aj k zavedeniu prísnejších opatrení v krajine. To by sa malo ale v polovici júla zmeniť, uvidíme čo to pre krajinu a svet prinesie. Čo sa týka opatrení, Argentína je pre turistov zatvorená a je zavedená aj povinná karanténa. Nosenie rúšok je povinné na verejnosti aj v obchodoch. Podiel zaočkovaných sa blíži k 30%, počet plne zaočkovaných je ale len okolo 7,5%. V Kolumbii je evidovaných celkom 3,8 milióna prípadov ochorenia a takmer 97 000 úmrtí. Prírastok nových prípadov od marca prudko rastie, rovnako aj úmrtnosť. Aktuálne je v krajine viac ako 170 000 aktívnych prípadov, denný počet úmrtí sa od marca pohybuje okolo 500 a nejaví známky poklesu. Vzhľadom na to, že krajina od prvého júna zrušila povinnosť preukázať sa po príchode do krajiny testom a je

Podiel zaočkovaných ľudí aspoň 1 dávkou vakcíny

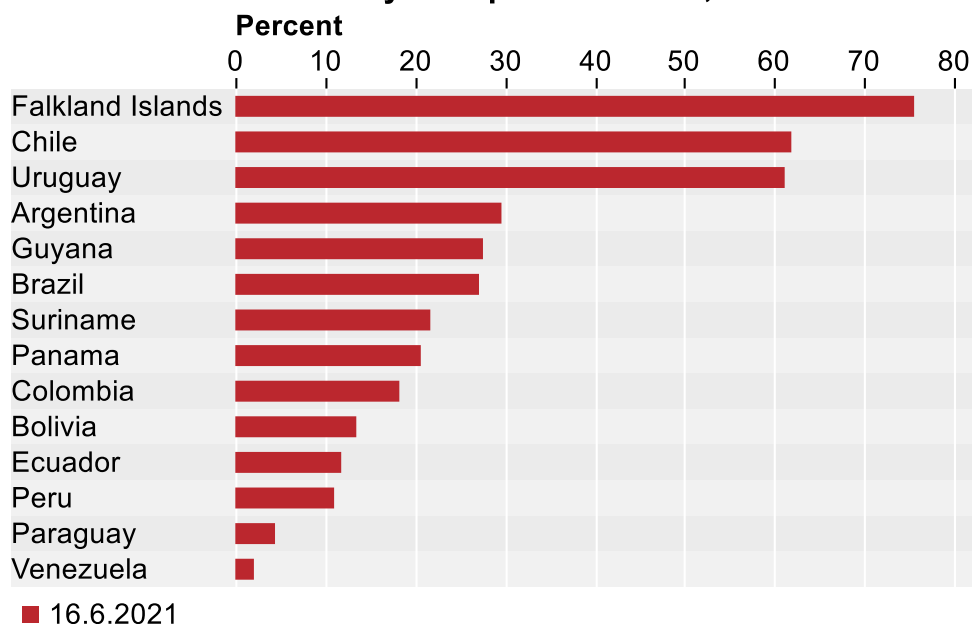


MACROBOND

otvorená pre turistov, nie je možné predpokladať pokles šírenia. Krajina na verejnosti povinné nosenie rúška, iné významné reštrikcie nie sú v krajine zavedené a zaočkovanosť je zo spomínaných krajín najnižšia, prvou dávkou je zaočkovaných len cez 15% obyvateľstva, druhou zhruba 7,5%. V Južnej Amerike majú aj ďalšie štáty relatívne prvenstvo aj keď absolútne čísla nakazených nie sú až také vysoké. Najvyšší počet

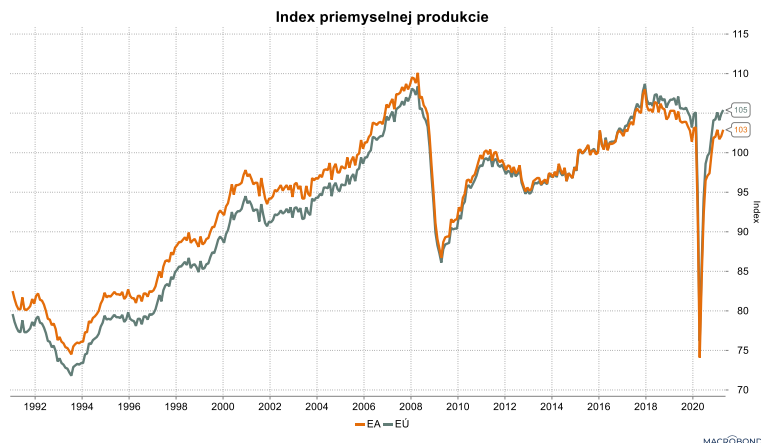
nových prípadov na milión obyvateľov drží aktuálne Uruguaj, na treťom je Francúzska Guyana, 4. Argentína, 5. Kolumbia, 6. Surinam, 9. Brazília a 10. Paraguaj. Možno tak očakávať, že kolumbijská mutácia vírusu, ktorá vyčíňa v Latinskej Amerike sa začne postupom času výraznejšie šíriť aj do sveta a zamieša karty priebehu tretej vlny. (jh)

Podiel ľudí zaočkovaných aspoň 1 dávkou, Južná Amerika

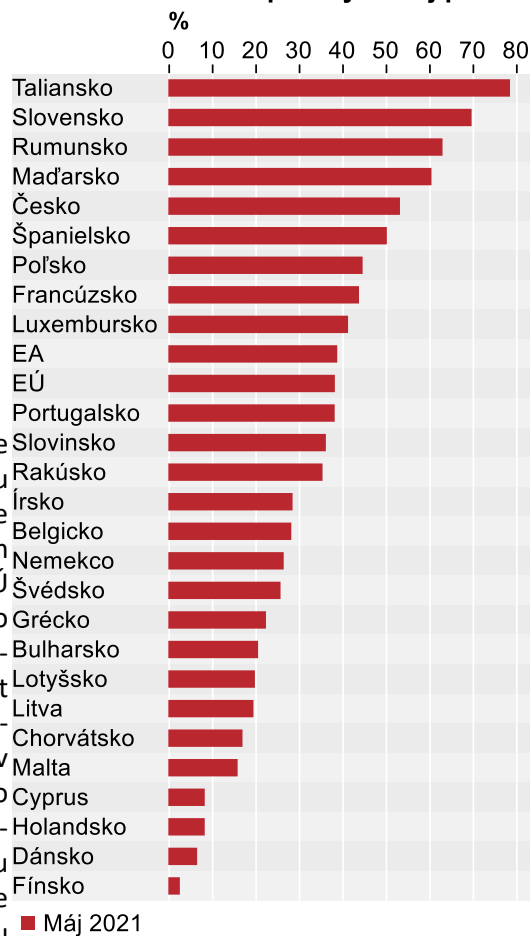


MACROBOND

Priemyselná produkcia v EÚ rastie



Medziročná zmena priemyselnej produkcie



MACROBOND

Za mesiac apríl evidujeme rast priemyselnej produkcie v EÚ na medziročnej úrovni 38,7% (EA 39,3%). Tento rast prirodzene spôsobuje medziročná báza, kedy počas apríla 2020 bol vo väčšine štátov EÚ zavedený prísny lockdown. Tento rast je okrem základnej úrovne zapríčinený aj zlepšujúcou sa situáciou v hospodárstve. Najvyšší rast priemyselnej produkcie v EÚ evidujeme v Taliansku (79,5%) za ktorým nasleduje Slovensko (69,1%). Tento vysoký rast priemyselnej výroby na Slovensku bol ťahaný najmä výrobou v automobilovom sektore a to s medziročným rastom 320,6%.

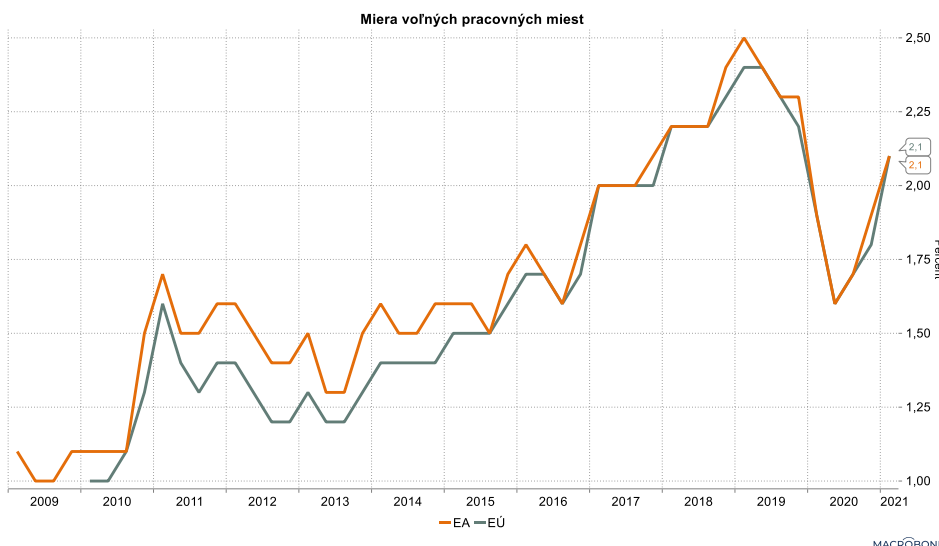
Avšak, táto úroveň výroby je stále o 10% pod úrovňou z roka 2019. Na druhej strane krajina s najnižším rastom priemyselnej produkcie v EÚ je Nórsko (0,9%) a Fínsko (3,1%). Priemyselnú produkciu momentálne brzdí rast cien viacerých vstupných komodít ako aj nedostatok čipov v prípade automobilového sektora. V najbližších mesiacoch sa tlak na produkciu v priemysle bude s narastajúcou spotrebou pravdepodobne ešte zvyšovať. (mm)

Počet voľných pracovných miest naďalej stúpa

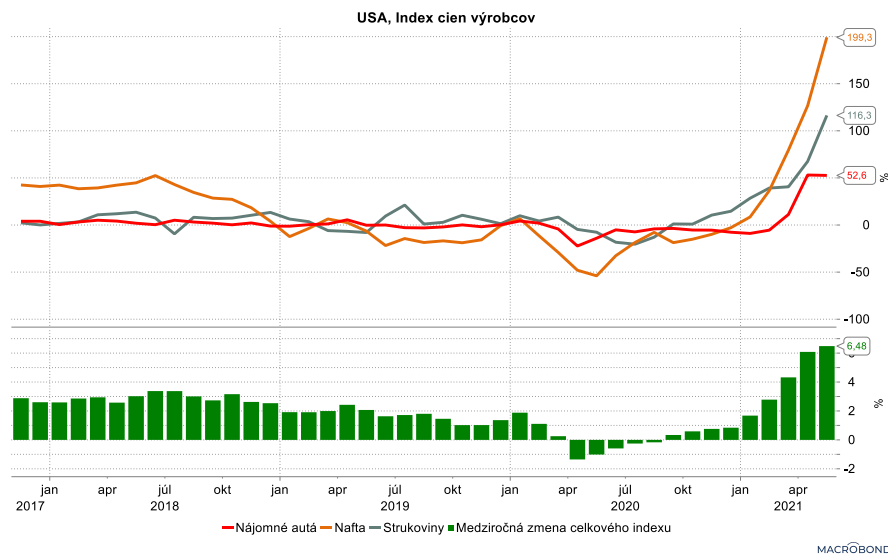
V Európskej únii sa pracovný trh vracia k úrovňam pred pandémie. Dokazuje to aj najnovší údaj o úrovni voľných pracovných miest, ktorý je za 1Q 2021 na úrovni 2% v EÚ a 2,1% v Eurozóne. Tento údaj vyjadruje celkové množstvo voľných pracovných miest ku celkovému počtu existujúcich pracovných miest. Z krajín Európskej únie je na tom najlepšie Česká republika (5%), ktorá dlhodobo dosahuje aj najnižšiu mieru nezamestnanosti v EÚ. Slovensko je v tomto ukazovateli na 3 mieste od konca (0,8%), čo má priamy súvis s neefektívnou podporou udržiavania zamestnanosti počas pandémie zo strany vlády. Ak sa pozrieme na sektorové porovna-

nie, tak kým v priemysle je momentálne úroveň voľných pracovných miest v SR na úrovni z 1Q 2020 (0,7% 1Q 2020; 0,7% 1Q 2021), tak v službách je to ešte hlboko pod

úrovňou 1Q 2020 (0,9% 1Q 2020; 0,5% 1Q 2021). Tieto údaje nám potvrdzujú to, že sektor služieb bol počas pandémie silno zasiahnutý, čo sa prejavuje aj na trhu práce.



Ceny vstupných materiálov v USA na maximách

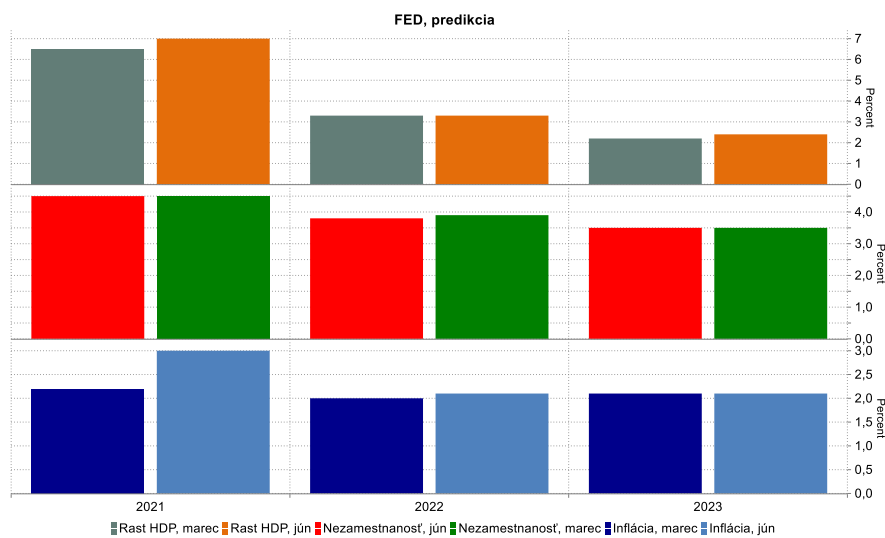


stva s ktorým je spojený aj ponukový šok na strane dodávateľov materiálov a vstupných produktov. Najvyšší rast pozorujeme v cenách pohonných hmôt (motorová nafta +199%), stavebných materiáloch (50,3%), strukovinách (117%), nájomných áut (52,5%) a v mobilných domoch (24,6%). Ceny vstupných materiálov sú momentálne pod drobnohľadom aj kvôli nečakanému rastu cien spotrebných statkov, ktoré sú v USA na úrovni 5%. Práve index cien výrobcov môže čiastočne fungovať ako predstihový ukazovateľ pre rýchlosť rastu produktov v spotrebnom koši, keďže rast cien vstupných produktov môže tlačiť aj na rast inflácie. (mm)

Popri raste cien spotrebných tovarov pozorujeme aj historicky najvyšší rast cien výrobných vstupov v USA od začiatku jeho merania. Za

mesiac máj 2021 rástol v USA index cien výrobcov medziročne o 6,6%. Tento rast je priamo zapríčinený opätovným obnovením hospodár-

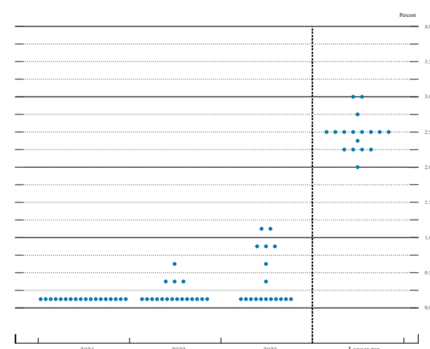
FED zmenil prognózy



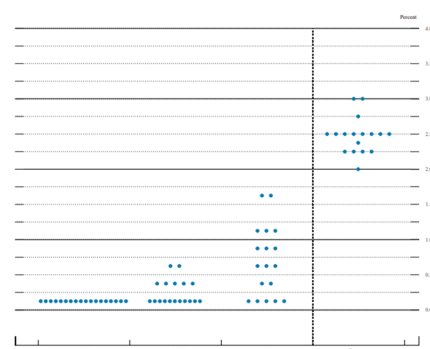
vať v objeme 120 mld. USD/mesiac, čím chcú podporiť tok likvidity ku domácnostiam a teda zvýšiť agregátny dopyt.

Výsledky hlasovania členov FOMC o optimálnej úrovni hlavnej úrokovej sadzby

Marec 2021



Jún 2021



V tomto týždni bola najočakávanjšou udalosťou na finančných trhoch výsledok rokovaní americkej centrálnej banky FED. Členovia výboru pre operácie na voľnom trhu sa rozhodli zmeniť predpokladaný čas zvyšovania hlavných úrokových sadzieb z roka 2024 na rok 2023. Toto rozhodnutie priamo súvisí so zvyšovaním tempa rastu inflácie a s opätovným rastom hospodárstva. Zvýšil sa dokonca aj tlak na zvyšovanie hlavných úrokových sadzieb už počas roka 2022, kedy ešte

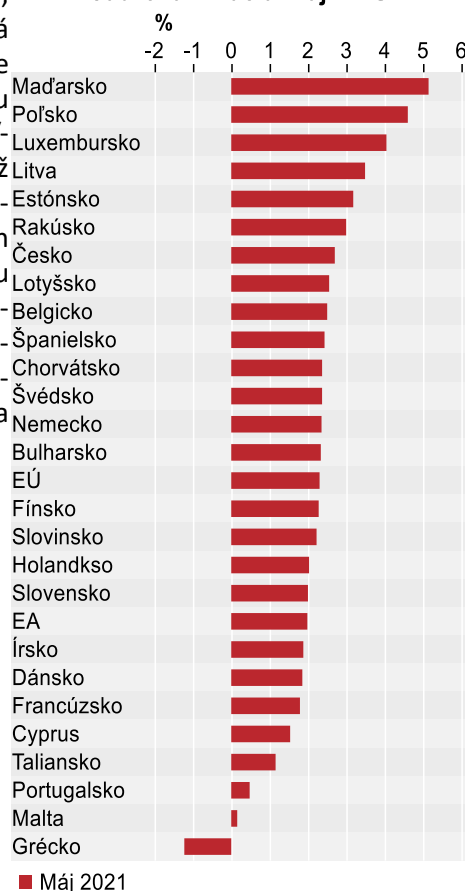
na marcovom zasadnutí bolo za 4 z 18 členov, tak v júnovom už 7 z 18. FED ďalej zmenil predikcie na vývoj hospodárstva, kedy rast HDP pre rok 2021 odhaduje na 7% (predošlá predikcia 6,5%) a v roku 2022 na 3,3% (predošlá predikcia 3,3%). Veľkú zmenu predikcie americkej centrálnej banky predstavila v inflácii, kedy jej rast je pre rok 2021 na úrovni 3,4% (marcová prognóza bola 2,4%). Nákupy cenných papierov americkou centrálnou bankou budú naďalej pokračo-

Inflácia Eurozóny nad očakávaniami

V posledných mesiacoch pozorujeme vo väčšine krajín sveta narastajúcu infláciu vyvolanú základným efektom. Tento trend sa začal prejavovať už aj v Európe, kedy inflácia Eurozóny za máj dosiahla cieľnú úroveň 2% (EÚ 2,3%). Tento nárast zapríčinil rast cien v zložke preprava (7,3%) a to hlavne ceny pohonných hmôt (nafta 20,8%; benzín 25%). Stále krajiny s najvyšším nárastom cenovej hladiny sú Maďarsko (5,3%) a Poľsko (4,6%). Slovensko je na tom v porovnaní

s krajinami EÚ relatívne neutrálne, keďže naša inflácia je totožná s infláciou Eurozóny (2%). Práve inflácia bude hrať dôležitú rolu v najbližších rokoch ECB, keďže americká centrálna banka sa už rozhodla na zvyšovanie inflácie reagovať skorším zvýšením hlavných úrokových sadzieb. V prípade rastu cien v Európe môžeme predpokladať, že základný efekt sa naplno prejaví ku konci roka 2021, keďže práve v tomto období roka 2020 bola inflácia v Eurozóne záporná. (mm)

Jadrová inflácia krajín EÚ



MACROBOND



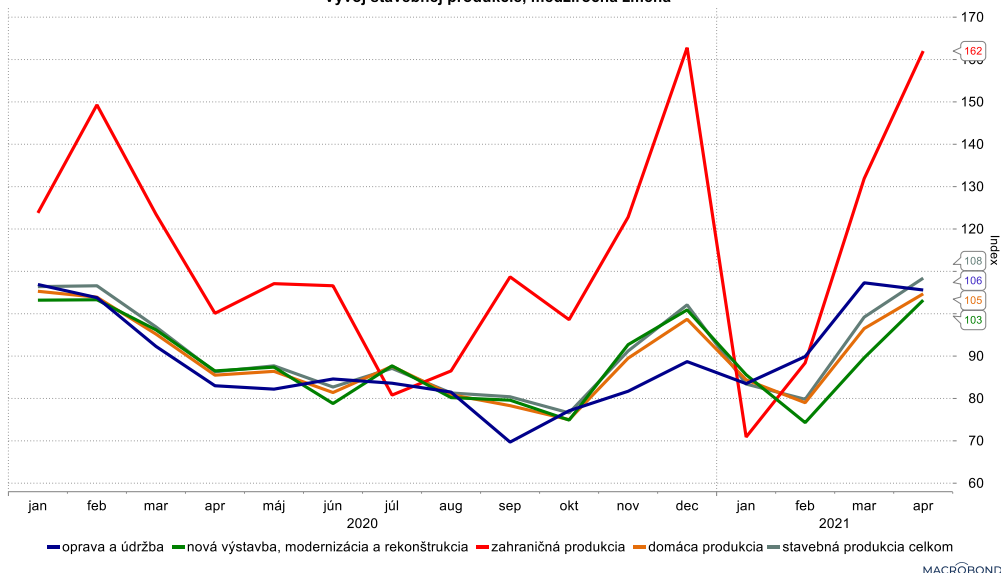
Stavebná produkcia v apríli 2021

Stavebná produkcia pokračuje v raste a v apríli tohto roku presiahla objem 400 miliónov eur. V porovnaní s aprílom minulého roka tak došlo k nárastu o 8,4%, no za predpandemickými hodnotami ešte stále zaostáva. Nárast evidujeme v produkcii tu aj v zahraničí. V zahraničí je nárast dokonca až o 62%, a aj keď objem zahraničnej produkcie je podielovo menší, dosiahol 38 miliónov, čo je oproti roku 2019 viac o takmer 15 miliónov. Tuzemská produkcia rástla vo všetkých odvetviach, najviac rástli inžinierske stavby (výstavby ciest, mostov..) a opravy

a údržby. Oproti marcu si polepšila aj nová výstavba, čo je dobrý znak, že sa produkcia bude zvyšovať. Negatívne ovplyvniť ju ale môžu vyššie

ceny a problémy s dodávkami materiálov. (jh)

Vývoj stavebnej produkcie, medzioročná zmena

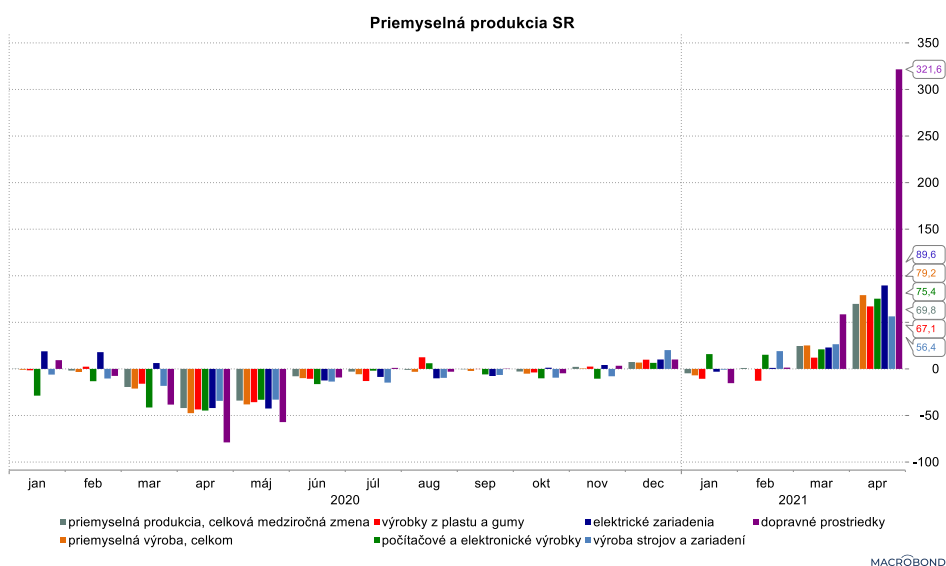


Priemyselná produkcia rastie

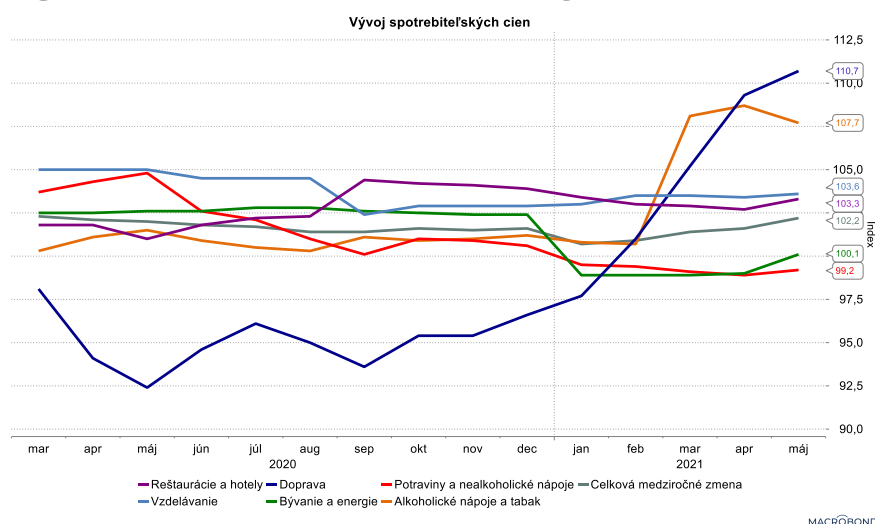
Priemyselná produkcia celkovo medziročne vzrástla o 69%. Ťažba vzrástla o viac ako štvrtinu, priemyselná výroba o 78%. Spolu za rok 2021 je tak produkcia medziročne vyššia o 17,2%. Oproti marcu je ale po sezónnom očistení nižšia o 1%. Aj keď relatívne ukazovatele rastu produkcie ukazujú vysoké čísla, predpandemickú úroveň zatiaľ dosiahlo len 6 z 15 odvetví. Vysoké hodnoty nárastu produkcie sú hlavne dôsledkom nízkej minuloročnej bázy na porovnanie, pretože v apríli minulého roku väčšina podnikov musela obmedziť alebo úplne zastaviť svoju produkciu, čo viedlo k veľkému prepadu. Na celkovom raste sa najvýznamnejšie podieľa rast výroby dopravných prostriedkov, o 320,6%, ktorý ale stále produkciou zaostáva za rokom 2019 o viac ako 10%. Ďalšie skupiny s výrazným nárastom sú výroba počítačových a elektronických výrobkov

o 75%, strojov a zariadení o 56,4%, výrobkov z gumy a plastu o takmer 63% a elektrických zariadení o 89,3%. Návrat produkcie do predpandemických hodnôt ale bude ešte chvíľu trvať, čo naznačuje aj index dôvery v priemysle, ktorý viedol k celkovému zníženiu podnikateľskej dôvery na Slovensku. Ten sa z aprílovej hodnoty 10,3 v máji prepadol na hodnotu 0,3, pretože

dôvera v priemysle klesla z dlhoročného maxima 40 na 17. Prudký prepád nastal hlavne vzhľadom na nedostatok mikročipov, ktorý ovplyvňuje rýchlosť a objem výroby a tak sa pre podnikateľov spája s očakávaným znížením produkcie. Na spomalenie rýchlosti rastu produkcie do najbližších mesiacov môže mať vplyv aj aktuálny rast cien komodít. (jh)



Inflácia na Slovensku prekročila 2%



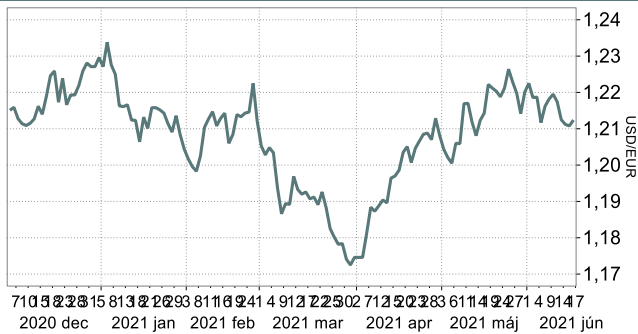
V medziročnom porovnaní vzrástla cenová hladina presnejšie o 2,2%, v medzimesačnom o 0,8%. Medziročne rast cien najviac ťahala doprava, kde pokračuje rast cien palív, aj keď medzimesačne sa rast zmierňuje. Dôvodom sú vysoké ceny ropy, vplyv má ale aj nízky bazický efekt minulého roka, keďže minulý

rok v máji zaznamenali ceny palív najprudší prepád kvôli vrcholiacej prvej vlny pandémie. Rovnako rast podporil alkohol a tabak, ako aj v predošlých mesiacoch, pre zvýšenú spotrebiteľskú daň na tabak. Z menších skupín k rastu inflácie prispeli napríklad vzdelávanie, či rast cien v reštauráciách

a hoteloch, kde rástli stravovacie aj ubytovacie služby. Zásadný vplyv má aj skupina s najväčšou váhou v spotrebiteľskom koši, bývanie a energie, kde po 4 mesiacoch zaznamenávame mierny nárast. Napriek zníženým cenám za plyn a elektrinu, je to následkom rastu nájomného. To môže byť aj vplyvom rastu cien stavebných materiálov. Naopak druhá najvýznamnejšia skupina spotrebiteľského koša, potraviny a nealkoholické nápoje pomohla zmierniť celkový rast, pretože v tejto skupine došlo k medziročnému poklesu, hlavne pre pokles cien mäsa, ovocia či zeleniny. Medzimesačne je situácia trochu rozdielna. Nárast je evidovaný vo všetkých sledovaných skupinách okrem skupiny pošty a spoje. Najvyšší zo všetkých sledovaných skupín je dokonca pri potravinách a nealkoholických nápojoch. (jh)

AKTUÁLNÝ VÝVOJ NA TRHOCH

EUR/USD



MACROBOND

EUR/CZK



MACROBOND

EUR/RUB



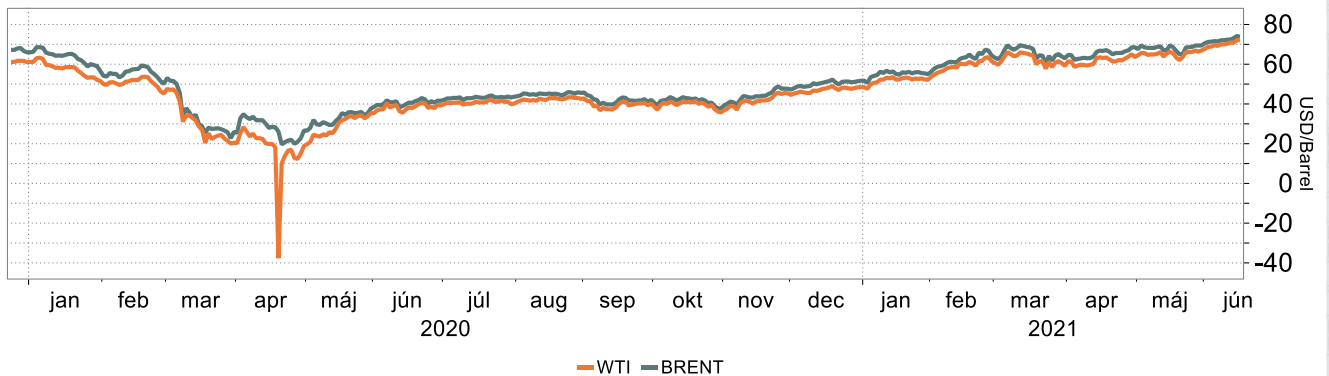
MACROBOND

ZLATO



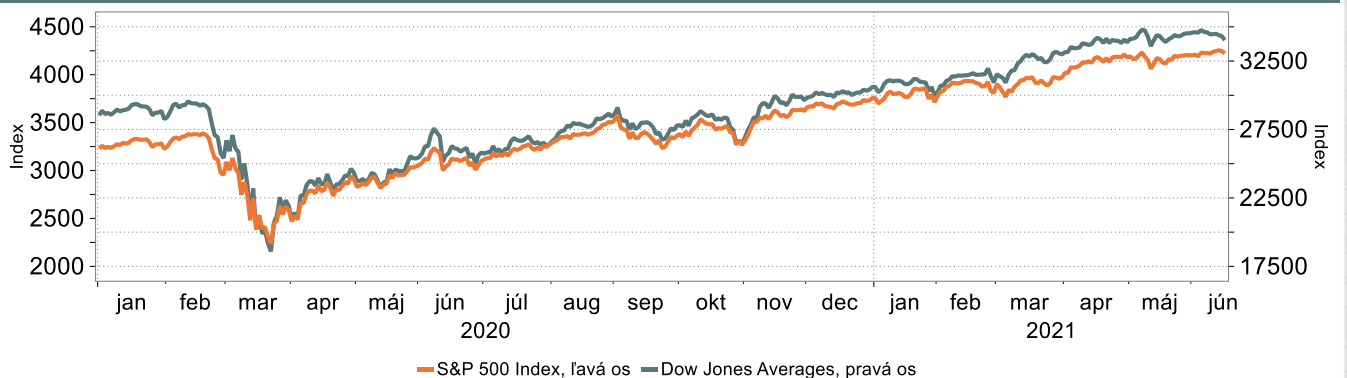
MACROBOND

ROPA



MACROBOND

INDEXY



MACROBOND

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

- Zlato sa po zverejnení rozhodnutia americkej centrálnej banky zvyšovať hlavné úrokové sadzby už v roku 2023 prepadlo o 4%. Spadlo tak dokonca pod hranicu 1800 USD za uncu a je na dvojmesačných minimách.
- Nové žiadosti o podporu v nezamestnanosti v USA zaskočili. Ich úroveň sa v tomto týždni predpokladala na 360 000, no konečné číslo bolo 417 000. Je to najvyššia úroveň od 15. mája 2021.
- Stretnutie 7 svetovo najvplyvnejších krajín spolu za účasti ďalších svetových lídrov hostovala Veľká Británia v Cornwalle medzi 11. a 13. júnom. Výsledkom stretnutia je záväzok krajín k zintenzívneniu opatrení v súvislosti s klimatickými zmenami. Sem patrí záväzok udržať rast teploty do 1,5 stupňa, dosiahnuť uhlíkovú neutralitu do roku 2050, zabezpečiť ochranu aspoň 30% pevniny a oceánov do roku 2030 a obnovenie prísľubu vyzbierať 100 miliárd USD ročne na pomoc chudobným krajinám. Taký prísľub tu už bol v roku 2009, prispieť chudobným krajinám 100 miliárd USD ročne do roku 2020, preto sa vníma skôr skepticky. Príspevok má slúžiť na zníženie emisií a odklon krajín od využívania uhlia. Hlavnou témou stretnutia bola aj aktuálna pandémia ochorenia Covid-19 a jej ukončenie do roku 2022. Dôsledkom toho sa krajiny zaviazali zabezpečiť chudobným krajinám 1 miliardu vakcín, pre podporu globálnej imunity. Krajiny sa rovnako zhodli na zlepšovaní ochrany a prevencie verejného zdravia do budúcnosti a na podpore rastu ekonomiky, s čím súvisí aj potvrdenie zavedenia už skôr avizovanej 15% globálnej minimálnej dane pre medzinárodné spoločnosti.

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT , a môže byť reprodukováný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Analytici:**Jozef Prozbík**

prozbik@bencont.sk

Nebesník Martin

nebesnik@bencont.sk

Bruchánik Rudolf

bruchanik@bencont.sk

Junior analytici:

Vražda Ján

Ďurišková Petra

Majerčák Marco

Huňorová Júlia

Vajnorská 100/A

831 04 Bratislava

www.bencont.sk



BENCONT INVESTMENTS



BENCONT GROUP



BENCONT DEVELOPMENT